456Mt21 26e zondag A/2017; Ez. 18, 25-28; Fil. 2, 1-11; Mt. 21, 28-32

Jezus vertelt dit verhaal over de vader en zijn twee zoons om zijn toehoorders een lesje te leren. Zijn gehoor bestond uit hogepriesters en oudsten van het Joods volk – de officiële hoeders van de geloofstraditie. Ze keken met een zekere argwaan naar Jezus. Hij ging namelijk vertrouwelijk om met de publieke zondaars van zijn tijd. Hij ontfermde zich over diegenen die door de religieuze overheid met een beroep op Gods Wet buiten de gemeenschap waren gesloten. Omdat zij in de ogen van de overheid niet deden wat God gebood, werden ze beschouwd als ongelovigen en door God verstotenen.

Het revolutionaire van Jezus is dat Hij zijn toehoorders laat zien dat God met andere ogen naar mensen kijkt. Hij kijkt niet alleen naar het uiterlijk, maar naar de gezindheid van het hart. De zoon die ja zegt en vervolgens niet doet wat van hem gevraagd wordt staat model voor Jezus' toehoorders: de zgn. gelovigen die feitelijk alleen maar lippendienst bewijzen, want hun gedrag spreekt een heel andere taal. De tweede zoon staat symbool voor de groep van zgn. ongelovigen: zij die nee zeggen, maar vervolgens tot inzicht en inkeer komen en alsnog de weg van God gaan. En Jezus laat de hogepriesters en oudsten zelf het antwoord geven. Ze vellen daarmee hun eigen vonnis: zij hebben niet de wil van hun Vader gedaan. Ze zeggen ja, maar doen feitelijk niet wat Hij vraagt.

Dit verhaal mag ons aan het denken zetten. Hoe zit het met ons, belijdende christenen? Hoe kijken wij naar de mensen om ons heen? Naar al die mensen die er volgens ons 'niets meer aan doen'. Die je niet meer in de kerk ziet. Die zonder God of gebod door het leven lijken te gaan? Het evangelie van deze zondag nodigt ons uit om niet te snel te oordelen en nooit de hoop op te geven.

Maar bovenal nodigt Jezus ons uit om naar onszelf te kijken. Wij, die 'ja' hebben gezegd: toen we gedoopt werden, toen we trouwden of onze geloften aflegden; wij die regelmatig ter kerke gaan, met de mond ons geloof belijden en onze doopbeloften vernieuwen, ter communie gaan en 'ja, ik wil' en 'amen' zeggen. Hoe vaak lijken wij niet op die ene zoon die 'ja' zegt en vervolgens handelt in tegenspraak met het beloofde?

Dat is de kromme weg waarover Ezechiël in de eerste lezing sprak. Kern van de zaak is dat wij ieder persoonlijk verantwoordelijk zijn voor de keuzes die we in ons leven maken. God laat ons vrij. Hij maakt de keuzes niet voor ons. Hij oordeelt en veroordeelt niemand, maar houdt ons aan ons eigen woord. Of liever: aan onze eigen daden. God laat zich niet bedriegen. Hij is goed en vol liefde, maar Hij is ook rechtvaardig. Hij ziet onze kromheid, maar Hij maakt niet recht wat wij krom willen houden. Alleen als wij ons bekeren en handelen overeenkomstig het goede inzicht, dan zullen ook wij ervaren hoe goed de Heer is.

We stellen dus vast dat de mens zichzelf kan tegenspreken in zijn gedrag; dat spreken en handelen met elkaar in strijd kunnen zijn. We stuiten op een ongehoorzaamheid, die nee zegt tegen God. Dat is de kromme weg. Paulus wijst ons in de tweede lezing de rechte weg, de koninklijke weg, de weg van Jezus; de weg die de Zoon van God is gegaan. De rechte weg is die van de gehoorzaamheid aan God, zoals Jezus die is gegaan. *"Hij die bestond in goddelijke majesteit […] heeft zichzelf ontledigd […] Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd door gehoorzaam te worden tot de dood."*

Door het menselijk bestaan op zich te nemen heeft Jezus zich in zekere zin met al ónze zwakheden en tegenstrijdigheden verenigd. Hij heeft echter alle bekoringen overwonnen door zijn gehechtheid aan zijn Vader. Door tot het uiterste toe trouw te blijven aan de wil van zijn Vader heeft Hij de menselijke ongehoorzaamheid in de wortel onschadelijk gemaakt. Jezus' verrijzenis uit de dood heeft laten zien dat 'ja' zeggen en dienovereenkomstig leven, ook als het pijn doet en je dood kan beteken, uiteindelijk leidt tot eeuwig leven.

Ons luisteren naar Gods Woord, onze gehoorzaamheid jegens de wil van de Vader, doen wat Hij van ons verlangt, voert ons langs dezelfde weg van de ontlediging. Dat wil zeggen dat wij worden uitgenodigd te groeien in het afzien van onze eigenzinnigheid, onze neiging tot zelfbehoud. We worden uitgenodigd tot gehoorzame overgave aan Gods liefde. Het is die volgzaamheid die Jezus ons heeft voorgeleefd en in het Onze Vader als dagelijks gebed in de mond heeft gelegd: *"Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel."* Dit 'ja' zeggen tegen onze hemelse Vader voert ons door een bepaalde manier van sterven heen naar nieuw leven. Die dood is niet enkel het onontkoombare moment van sterven aan het eind van ons leven. Telkens als we ons eigenbelang, ons ego prijsgeven uit liefde tot God en ten bate van het welzijn van de ander, dan vindt er een vorm van sterven plaats die tegelijk nieuw leven schept.

De blijde boodschap van deze zondag is dat er altijd levenskansen zijn wanneer je in het voetspoor van Jezus treedt. Ook als je in eerste instantie 'nee' hebt gezegd tegen die goddelijke uitdaging om jezelf te geven: je kunt er op terug komen. Je kunt altijd opnieuw kiezen; ja, je mag van gedachten veranderen. Bij God is er altijd de mogelijkheid van een nieuw begin. Jezus laat ons zien dat degene die eerst 'nee' zei, maar later spijt kreeg en toch ging, degene is die de wil van zijn vader deed. Jezus deed wat Hij zei; Zijn ja was ja. Hij zei tot de Vader: *"niet mijn wil, maar uw wil geschiede."* Moge die gezindheid die Christus Jezus bezielde onder ons heersen. Amen.